

Warszawa, 25 stycznia 2017

ZAŁOŻENIA REFORMY SĄDOWNICTWA GOSPODARCZEGO, CYWILNEGO I ADMINISTRACYJNEGO

MEMORANDUM DO MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI ZBIGNIEWA ZIOBRY

W związku z planowaną reformą wymiaru sprawiedliwości pozwalamy sobie przedłożyć Panu Ministrowi nasze postulaty w zakresie sądownictwa gospodarczego, cywilnego i administracyjnego.

Główne idee:

- sądownictwo gospodarcze jest stworzone do rozstrzygnięcia sporów pomiędzy przedsiębiorcami,
- przedsiębiorcy są klientami wymiaru sprawiedliwości i system powinien być zbudowany dla realizacji ich potrzeb (rozstrzygnięcia sporów), a nie prawników i sędziów,
- celem uczciwych przedsiębiorców jest szybkie i sprawne rozstrzygnięcie sporu. Przewlekane postępowania leży w interesie nieuczciwych oraz korporacji prawniczych.

Wprowadzenie

Polski rząd nie realizuje jednego ze swoich najważniejszych zadań – w naszym kraju wymiar sprawiedliwości de facto nie funkcjonuje. Główne objawy tego stanu rzeczy to masowo produkowane powielaczowe prawo, którego nie sposób w pełni przestrzegać, omnipotencja władz ustawodawczych, które chcą w najdrobniejszych szczegółach regulować wszystko i wszędzie, **a przede wszystkim ciągnące się latami procesy, które pozbawiają obywateli jednego z podstawowych praw – prawa do szybkiego procesu i rozstrzygnięcia sporu.**

W toku wielu prac w ZPP niemal zawsze trafiamy w to samo miejsce – niemożność praktycznego rozwiązania problemu z powodu niewydolnego wymiaru sprawiedliwości, który nie jest w stanie w rozsądnym terminie rozstrzygnąć sporów.

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców

Zarząd: Cezary Kaźmierczak – prezes, wiceprezysi: Tomasz Pruszczyński, Dorota Wolicka, Marcin Nowacki

Świadomość tego stanu rzeczy powoduje, że kolejne rządy i parlamenty tworzą szczegółowe prawo, a liczba regulacji powoduje, że praktycznie nikt nie jest w stanie go w pełni przestrzegać. To z kolei rodzi pogardę dla prawa i powoduje, że nie cieszy się ono respektem i poważaniem.

Jesteśmy przekonani, że dzisiejszy świat jest tak złożony, że nie tylko nikt nie jest w stanie go w pełni opisać, ale nawet pojąć. Zmiana stała się czymś stałym – regułą, a nie wyjątkiem. Żadne sztywne i szczegółowe prawa – choćby tworzone przez samych geniuszy – nie są w stanie za tym nadążyć. Jesteśmy również przekonani, że sytuacja zabrnęła już tak daleko, że żadne reformy nie są możliwe. Kosmetyczne reformy będą tylko pogarszać istniejący stan rzeczy, jeszcze bardziej go komplikując i wydłużając procedury. Jesteśmy przekonani, że zauważalną dla obywateli poprawę można osiągnąć tworząc system sądownictwa gospodarczego od początku. Tym bardziej, że „usprawnianie” istniejącego systemu od 25 lat nie przyniosło oczekiwanych rezultatów. Należy przestać „usprawniać” ten system, lecz go zmienić.

Niniejsze uwagi nie dotyczą sądownictwa karnego.

W SZCZEGÓLNOŚCI NALEŻY ROZWAŻYĆ W PROCEDURACH SĄDOWYCH:

1. Pogłębienie podziału wagi spraw w sądownictwie gospodarczym, cywilnym i administracyjnym na wzór amerykański na „małe sprawy” (ang. *misdemeanors* i *small claim court*) i „poważne” (ang. *felony*) oraz rozpatrywanie ich wg odrębnych procedur – dalsze, radykalne uproszczenie procedur w „małych sprawach”.
2. „Małe sprawy” (np. spory cywilne, administracyjne lub gospodarcze o wartości sporu do 30 tys. PLN) rozpatrywane powinny być przez jednego zawodowego sędziego na jednej rozprawie, a „sprawy poważne” przez trzech zawodowych sędziów. Należy dążyć do tego, żeby „małe sprawy” były rozstrzygane w 2-3 tygodnie, jak w USA.
3. Wprowadzenie amerykańskiej zasady „*trial*” – proces zaczyna się i jest prowadzony dzień po dniu aż do wyroku. „Małe sprawy” powinny być rozpatrywane na jednym posiedzeniu.
4. Wprowadzenie zasady, że zarówno w małych, jak i poważnych sprawach, wzorem USA czy też sądownictwa arbitrażowego, sąd wyznacza stronom czas na przedstawienie swoich racji przed nim.
5. Likwidację anachronicznego systemu doręczeń sądowych. Wezwania dla adwokatów i radców powinny być dostarczane drogą elektroniczną na urzędowo założone skrzynki mailowe na serwerach Ministerstwa Sprawiedliwości wg zasady „wysłane = doręczone”. Pozostałym powinna dostarczać je policja lub doręczyciel sądowy. Wezwania doręcza się wyłącznie stronom postępowania.
6. Przerzucenie na strony postępowania obowiązku powiadamiania i obecności w sądzie swoich świadków, pod groźbą nieuwzględnienia ich zeznań oraz dostarczenia dowodów. Sąd

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców

Zarząd: Cezary Kaźmierczak – prezes, wiceprezesi: Tomasz Pruszczyński, Dorota Wolicka, Marcin Nowacki

jest powołany do rozstrzygania sporów i wymierzania sprawiedliwości, a nie do czynności organizacyjnych.

7. Upowszechnienie dźwiękowej rejestracji rozpraw. W przypadku rejestracji pisemnej wprowadzenie stenotypistek zamiast sekretarek.

8. Zróżnicowanie kosztów sądowych: w sytuacji zawarcia ugody pomiędzy stronami, którą zatwierdza sąd - niskie koszty i wysokie koszty sądowe w przypadku prowadzenia procesu.

9. W sprawach karnych – gospodarczych wprowadzenie obowiązku wniesienia przez prokuraturę aktu oskarżenia nie później niż w 3 miesiące po przedstawieniu podejrzanemu zarzutów.

Jesteśmy przekonani, że postulowane zmiany są pożyteczne i możliwe. Utrzymywanie obecnego systemu praktycznie utrudnia rozwój naszego kraju. Koszty braku rozstrzygnięć sądowych idą w miliardy złotych. Masowa produkcja prawa powielaczowego, w którym trudno zorientować się już nawet zawodowym prawnikom, podważa autorytet państwa i bynajmniej nie skłania obywateli do jego szanowania i przestrzegania.

Działania polityków, ich kuriozalna licytacja na ilość aktów prawnych, które wnoszą do parlamentu, powoduje, że system prawny ulega inflacji. Wyjściem z tej sytuacji jest przywrócenie w polskim wymiarze sprawiedliwości elementarnego zdrowego rozsądku.

Sądownictwo gospodarcze jest dla przedsiębiorców, nie dla wygody sędziów.

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców